

CENTENAR LEVIȚCHI

Leon Levițchi — Archive. 6

Caietul Verde

POEME

1938 — 1939

Hotin, 1938

București, 1939

Ediție facsimil

Volumul 1

*„Sequătejse? Nu. Îertare
Tuturor ce m'au lovit;
Asta-i caldă alinare
Pentru'mu suflet chinat!”*

Editat de

C. George Sandulescu și Lidia Vianu

CONTEMPORARY
LITERATURE **P**RESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018

vineri 9 martie 2018

Comunicat de Presă

Ediție online

Contemporary Literature Press,

sub auspiciile următoarelor foruri: **Universitatea din București, The British Council, Institutul Cultural Român și Uniunea Scriitorilor din România**

Anunță publicarea volumului

CENTENAR LEVIȚCHI

Leon Levițchi – Archive (LLA)

LLA 6

Caietul Verde

POEME 1938 – 1939

Hotin, 1938 – București, 1939

Ediție facsimil în două volume

ISBN 978-606-760-141-1

Editat de C. George Sandulescu și Lidia Vianu

Anul acesta se împlinesc 100 de ani bătuți pe muchie de la nașterea Profesorului de limbă și literatură engleză Leon D. Levițchi. ESTE CENTENARUL LEVIȚCHI.

*

Ce este Anglistica? Este pur și simplu absolut tot ce se leagă nu numai de limba, ci și de literatura engleză, în timp și spațiu (în timp, de la *Beowulf* la Harold Pinter, iar, în spațiu, de la gramatica substantivului până la lexicografie).

Ca să fii anglist adevărat, trebuie să cunoști bine nu numai literatura, ci și limba – structura limbii. Să ne gândim acum la cei care l-au precedat pe Leon D. Levițchi la conducerea științifică reală a Catedrei. Nu au fost decât trei: Dragoș Protopopescu, Ana Cartianu și Klinka – după spusele studenților, născut la Calcutta. Cum se face că niciunul dintre ei nu avea cunoștințe de structura limbii? În plus, erau toți trei specializați în porțiuni ale anglisticii: Dragoș Protopopescu – în franțuzisme,

Ana Cartianu—în literatura secolului al XIXlea, iar Klinka era un foarte bun traducător, dar numai din română în engleză. Important este de subliniat aici că Profesorul Levițchi acoperea în detaliu întreaga arie a anglisticii în sensul german al cuvântului. Aceasta este rațiunea pentru care el singur a fost deschizător de drumuri. Iată de ce el rămâne singurul și cel mai important dintre toți.

*

Nu ușor, ba chiar cu greu, reușim în sfârșit să publicăm o serie de documente private ale remarcabilului anglist mort tânăr pentru un intelectual, la numai 70 de ani (1918-1991), chiar când pusese tocul jos — terminând ultimul dicționar pe care ajunsese să-l mai scrie.

Nu avem nevoie să facem o prezentare a Profesorului Leon Levițchi, fiu într-o serie neîntreruptă de 17 preoți. Poate am avea material de publicat de zece ori mai mult decât reușim.

Să ne ajute Dumnezeu să publicăm cât mai mult, cu scopul de a întregi complexa sa personalitate. Mulțumim din inimă familiei Levițchi pentru ajutorul dat, și urăm spor cititorilor acestor stranii documente.

C. George Sandulescu

Leon Levițchi – Archive (LLA)

LLA 1	Leon D. Levițchi (1918-1991)	4 decembrie 2013	http://editura.mttlc.ro//lla-1-leon-levitchi.html
LLA 2	Ironia lui Byron. <i>Teza mea de licență.</i> 1941.	2 februarie 2018	http://editura.mttlc.ro//lla-2-ironia-byron-teza-licenta.html
LLA 3	O întâmplare cu țigani 1955	16 februarie 2018	http://editura.mttlc.ro//lla-3-o-intamplare-cu-tigani.html
LLA 4	Chemarea Nordului 1937	23 februarie 2018	http://editura.mttlc.ro//lla-4-chemarea-nordului.html
LLA 5	Călătoriile lui Lapsus 1954	2 martie 2018	http://editura.mttlc.ro//lla-5-lapsus.html
LLA 6	Caietul verde. Poeme 1938-1939	9 martie 2018	http://editura.mttlc.ro//lla-6-poeme-1938-1939.html

CENTENAR LEVIȚCHI

Leon Levițchi – Archive. 6

Caietul Verde

POEME

1938 – 1939

Hotin, 1938

București, 1939

**Ediție facsimil
Volumul 1**

"Sequățește? Nu. Iertare
Tuturor ce m'au lovit;
Asta-i caldă alinare
Pentru'mu suflet chinat".

Editat de
C. George Sandulescu și Lidia Vianu

CONTEMPORARY
LITERATURE **P**RESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2018

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS

The online Publishing House of the University of Bucharest

Editura pentru studiul limbii engleze prin literatură

Lidia Vianu
Director

C. George Săndulescu
Executive Advisor

UNIVERSITATEA DIN
BUCUREȘTI

INSTITUTUL
CULTURAL
ROMÂN

UNSR
Uniunea Scriitorilor din România

BRITISH
COUNCIL

ISBN 978-606-760-141-1

© L. Levițchi

Copertă, redactare și tehnoredactare

Lidia Vianu

Postare: Cristian Vîjea

Imaginile de pe copertă: Leon Levițchi. Strofă, olograf.

Contemporary Literature Press

Bucharest University
The Online Literature Publishing House
of the University of Bucharest

A Manual for the Advanced Study of *Finnegans Wake* in One Hundred and Thirty Volumes

Totalling 31,802 pages

by C. George Sandulescu and Lidia Vianu

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

You can download our books for free,
including the full text of *Finnegans Wake* line-numbered, at
<http://editura.mttlc.ro/>, <http://sandulescu.perso.monaco.mc/>

Holograph list of the
40 languages
used by James Joyce
in writing *Finnegans Wake*

Director
Lidia Vianu

Executive Advisor
C. George Sandulescu

CENTENAR LEVIȚCHI

Leon Levițchi – Archive. 6

Caietul Verde

**POEME
1938 – 1939**

Hotin, 1938

București, 1939

**Ediție facsimil
Volumul 1**

Editat de
C. George Sandulescu
și
Lidia Vianu

CONTEMPORARY
LITERATURE **P**RESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018

Leon Levitchi – Archive. 6

Caietul Verde

Poeme

1938 – 1939

1

Leon D. Levitchi
Caietul Verde
POEME, 1938 – 1939,
Hotin (1938), București (1939)

Descriere Manuscris

Coperte catifea groasă verde broșată – bine păstrată.

Foaie albă velină, groasă, scrisă pe ambele fețe, cu cerneală albastră și neagră.

Format mai mic decât caietul obișnuit: 14/20 cm.

Pe copertă scrie cu litere verzi mai deschise: POESIE (greu lizibil).

Poemele sunt numerotate și datate: când se schimbă locul (Hotin), apare București.

Unele poeme sunt transcrieri pe curat ale poemelor din Caietul Diverse 1938-1939.

Date și locuri notate: 27 august 1938, **Hotin**; 27 august 1938, **Exeter, Anglia**; 18 august 1938, Exeter; 22 august 1938, Exeter; **7 decembrie 1938, București**; 24. XII. 1938, Hotin; **10.I. 1939, București**; **18.I. 1939, București**; **25.I. 1939, București**; **30.I. 1939, București**; **13.II. 1939, București**.

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018

Leon Levitchi – Archive. 6

Caietul Verde

Poeme

1938 – 1939

2

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018

Leon Levitchi – Archive. 6

Caietul Verde

Poeme

1938 – 1939

3

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018

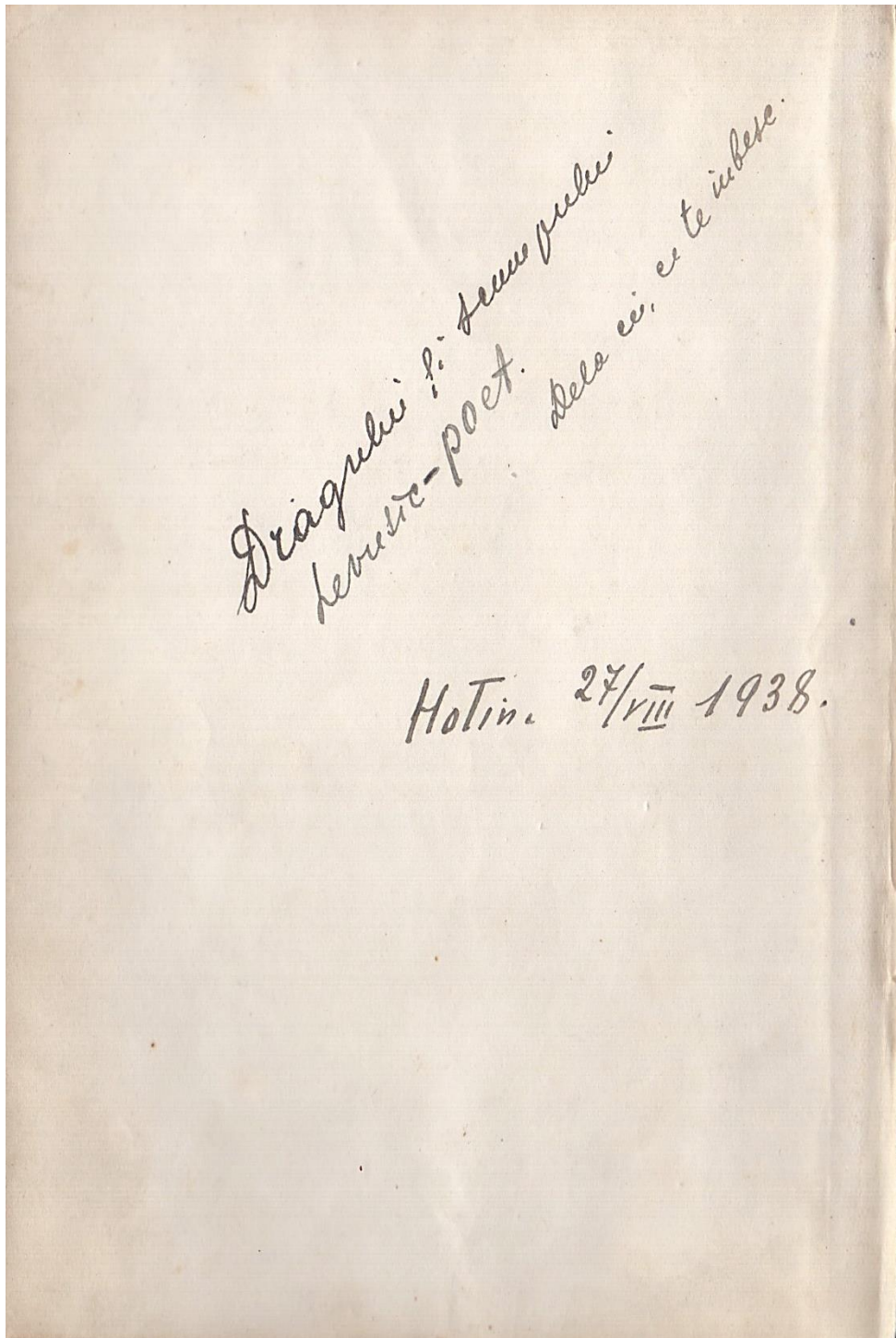
Leon Levitchi — Archive. 6

Caietul Verde

Poeme

1938 — 1939

4

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018

Întru Tine, Levece.

Astăzi, ca și totdeauna,
Ți doresc eu, ca o mamă:
Cu tot dragul și căldura
Să vorbești și să cultivi frumosul,
Adevărul și dreptatea.
Să fii curajos, și bun, și nobil;
Și în viața ta de toată ziua
Să fii cu suflet de poet.

Mama

Ratni. 27/August 1938.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018

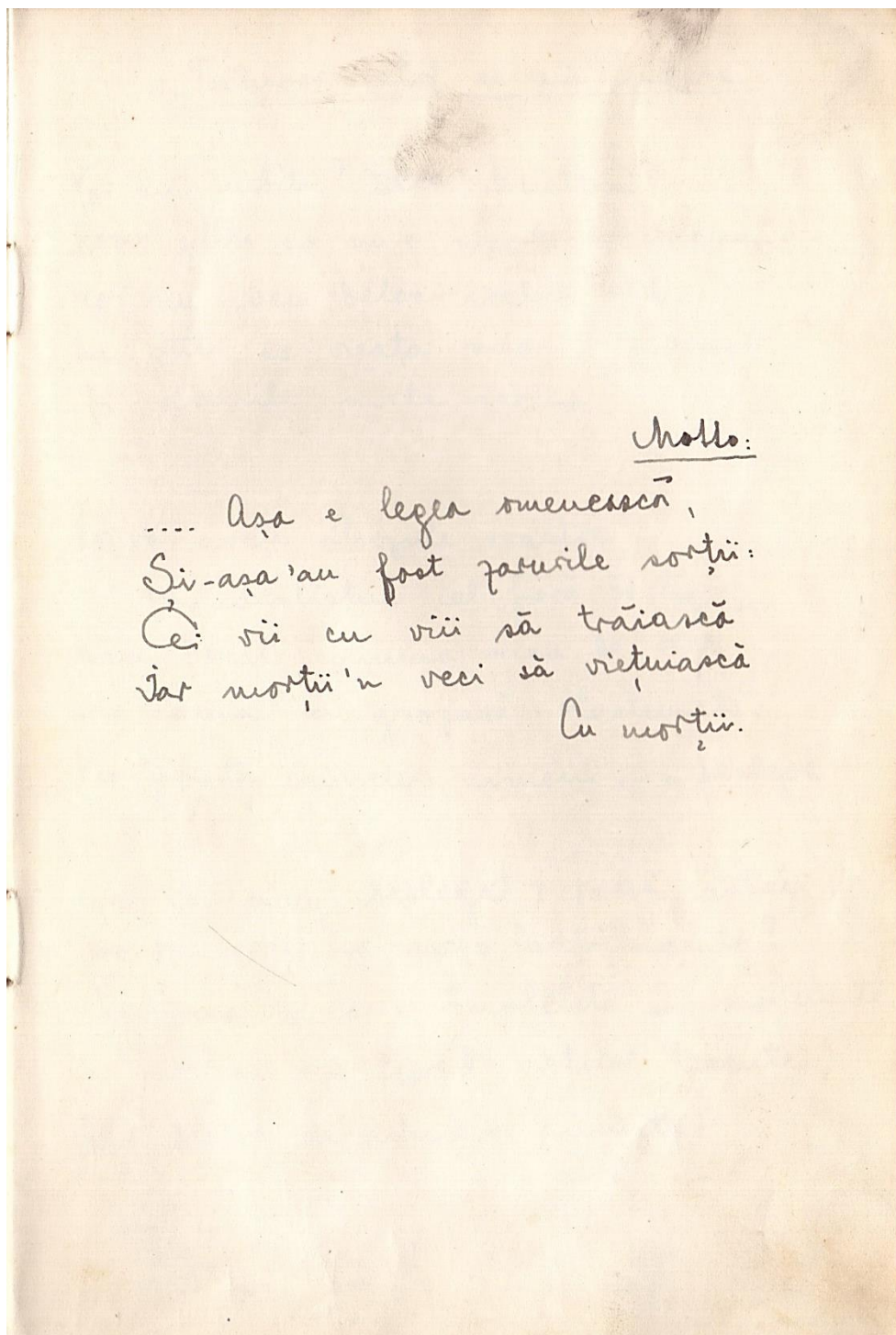
Leon Levitchi – Archive. 6

Caietul Verde

Poeme

1938 – 1939

6

Mollo:

.... Aşa e legea omenească,
Si-aşa au fost farurile sortii:
Ce vii cu vii să trăiască
Iar morţii 'n veci să vietuiască
Cu morţii.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttl.ro>

The University of Bucharest. 2018

1. Tuturor celor ce mă iubesc.

Voi mă iubiți? Dece, prieteni?
Doar știți că nu o merit nicidecum ---
noi nu avem deloc acelaș drum:
eu știți că viața mea-i minciună,
și visurile mele scum?

Voi vă aveți iluziile voastre,
dar eu, idealistul cel fără de lege,
n'am decât ciuma mea de rege
dar taina ei, grozavă, blestemată,
eu poate nimănui, nimănui, n'o deslepe.

Aici eu n'am deslegat-o până astăzi,
dar voi vreți să mi-o luați'nainte?
Ciuma mea e împletită în morțiinte
și are' n ea fiorul vîetilor trecute,
fior dur de-aducere amînte.

Potop nestins de lacrimi inconjoară
Cununa sfântă, jalnică-mi cunună;
Mă doare mult povara ei nebrună,
Iarentrăese cu voi, voi, fericiții!
Noi doară ne pășim, prieteni, împreună.....

2^a De pîna mea

(27 August 1938, Exeter, Anglia).

Plîngea natura erii, mălăuită
De răutățile - omenirii.
Căci ploaia cea blagoslovită
E jalea nemăsurată
A firii.

Plîngea și cerul în tăcere,
Știind că jertfa lui de frate
Și ne' nălcasea lui durere
Tot să și roade și avere,
De toate.

Caietul Verde

Poeme

1938—1939

Îar stropul cerului cu astre
Era rotund, și mic, ca un gurgui:
Așa 's și lacrimile noastre,
Așa 's și lacrimile voastre,
Ca ale lui.

Îar astăzi vremea e schimbată:
Sîi noii negri de avară
U'a mai rămas pe cer o pată....
Natură rade, îmbrăcată
De vară.

Și cerul rade nebunește,
lenin, cuceritor, homeric;
El astăzi nu se sinchisește
Că ei plîngea mereu, proteste,
Isteric.

Terfecător și atotpuscnic
Îurade soarele 'n surdina...
Se' nclină sufletul, cuceric,
Din ascunzișul lui nemernic,
Din tîna.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018

Caietul Verde

Poeme

1938—1939

10

Și trupurile răd în soare,
Și sufletele răd, trupește ...
Cum, nu e zi de sărbătoare
Când orice gășă muritoare
Trăiește?

O, viață, mare, caldă, sfântă ...
O simse orice sclav al soartei
Căci grija azi nu-l mai îndrăgățește,
Și moartea nu-l mai îndrăgățește,
Departe-i.

Doar eu sunt trist, și singuratic
Îmi spovedesc nemărgărită ...
Colinda de flăcău tonumatic
De-o cântă astăzi mai sălbatic
Furcă.

Așa e legea omenească
Și-asta-au fost parvile sortii:
Cei vii cu vii să trăiască
Iar morții'n veci să viețuiască
Cu morții.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttl.ro>

The University of Bucharest. 2018

Jas stropul cerului cu stele
Era rotund și mic, ca un gurgui:
Apa's și lacrimile mele,
Bevinovate, mici, mărgele,
Ca ale lui.

(scrisă din memorie).

26). De pînă mea

(după original).

Plîngea natura eri, mîhnită
De rîulășile - omenirii ...
Căci ploaia cea blagoslovită
E jalea nemurtoșită
A firii.

Plîngea și cerul în tăcere,
Știind că jertfa lui de frate,
Și ne'nteleasa lui durere
Vor da și poade, și avere,
De toate.

Îar stropul cerului cu astre
Era rotund și mic, ca un gurgui.....
Așa's și lacrimile noastre,
Așa's și lacrimile voastre,
Ca ale lui.

Îar astăzi vremea e schimbată:
În norii negri de aseară
N'a mai rămas pe cer o pată;
Natura râde, îmbrăcată
Pe voră.

Bescătuzat, atotpuerile,
Suna de corul, în surdine;
Se' nchius sufletul suferin
În aschiziunile lui nemurire,
O în tine.

Și trupele răd în soare,
Și mflitele răd, trupește
Cum? nu e și de sărbătoare,
Când orice găză muritoare
Trăeste?

O, viața caldă, uoară, sfântă!
O simț o'ce se lasă al soartei,
Și omul nu se mai frământă
Căci moartea azi nu-l înspăimântă,
De parte-i.

.... Doar eu sunt trist, și singuratic
Îmi s'oprește neînțelegerea:
Colinda de flăcări toamatic
Mi-o cântă așlăzi mai sălbatic
Duserea.

Ună doare veselie mută
Ce se reșfrânge din natură;
Privesc la lumea renașcută
Cu bucurie prefăcută,
Cu ură.

Cu ură? Nu! Cu resemnare,
Cu vecinică semnatate...
Nu poate-un mort iubi o floare,
Nici s'o nască nu e'n stare,
Nu poate.

Apa e legea pământescă.
Și-apa omul zăvârșește soții:
Cei vii, - cu vii să trăiască,
Iar morții'n veci să odihnească
Cu morții.

În stropul cerului cu stele,
Era rotund, și mic, ca un gurgui....
Așa și lacrimile mele,
Așa și surâzulele și ele,
Ca ale lui.

3. Miez de noapte.

18 August 1938, Exeter.

... Un cântec duios, de departe,
Suspini încet în vârsuh;
E cântecul clipei care departe
Chiară de viață și viața de moarte,
Duhul de carne, și carnea de duh.

E cântecul clipei supreme
Prin care vom trece cu toții:
Și cel care năde, și cel care geme,
Și cei ce-au trăit altă vreme,
Și noi cei de azi, și nepoții.

În-i cântec de moarte sau viață:
E cântecul lumii ce'noie
Când zărea'n porfir se răsfață
Vestind tuturor dimineată
Și capăt de noapte târzie.

Pe scara cu onte de trepte,
Nici primul, nici ultimul nu e:
Nirvana din cărți înțelepte,
E cântecul cumpenei drepte,
A miezului nopții statue.

4. Creația.

Te-am găsimilit din infinituri nebuloase
Și te-am adus din țările diamantine
Pe drumuri triste, reci, misterioase;
Te-am plămădit din carne și din oase,
Și-ai poposit alături de mine.

Fantomă! Ectoplasme fără nume,
Ce nu trăești, deși răsufli din întinerie,
Femei-duh! Eu te-am chemat amare,
Te-am rupt nebun din foata-ti lume
Și mă alinți în visul meu himeric.

Îți știu trecutul, făptură nebuloasă:
Tu n'ai avut trecut! doar ca idee
Ai rătăcit prin lumea spațioasă...
Jar eu te-am conturat, frumoasă,
Idealistă, înțeleaptă și femeie.

...Și-acum, e ceasul sfânt al răsplătirii...
Nu, nu privi așa de crud la mine --
Hă-mi doar obolul împăimântenirii
Și calcă, vinovată, legea firii,
Și mă înbești, cum te înbesc pe tine.

Sunt om; ești duh atotputernic,
Arată-mi calea dragostei, fecioară...
Hu mă smeri cu sufletu-ți uceruic
Ci-alină dorul omului nemernic
Și din malta-ți slavă te coboară.

..hu! hu! din ceata neagră și latentă,
Hu mă fixa cu fâmbete serine...
Ai ochi sticloși și față transparentă...
O, pleacă 'u lumea ta inexistentă,
Eu te-am vădit, dar nu sunt deum de tine.

5. Nebunul.

22 August 1938,
Exeter.

...Râsul lui e răs isteric,
Plânsul, ne'ntrezyet piroiu;
Fâmbetul, un vis chimeric,
Strămbătura de strigoiu.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttl.ro>

The University of Bucharest. 2018

nebunia lui e-o taină
Ce-l uvece n'o va desveli
Iar purtarea lui o haină
Pentru cei ce-l vor huli.

È nebun... o lume'ntregă
Se ferește'n calea lui...
Taina care grea îl leagă
N'o va spune nimănui.

Las' să-l plângă omenirea!
Taina-i lucru mult, mzi sfânt:
I va aduce nenumăra
Și-l va duce în mormânt.

6. Femeii.

22.XI-1938

Urăsc vinovăția castă
Și tot ce-l tine sfânt îni par,
Și experiența ta cea vastă
Și pochia-ți "fermecătoare".

Minorosită mincinoasă!
Tăcarnică cu șapte fete!
Te aștepti pleiada numeroasă
Să te mângâie și răsfete?

Dar știi tu oare care-i pretul
Cu care atragi pe origine,
Pe 'nteligențul și pe fletul
Ce lasă se quodă la tine?

De ți-ai ști pretul, o, ființă
Dipsită azi de soartă dărnice,
Ai plânge crud, cu umilință,
Ai plânge, dragoste, amară.

Nu rațiunea ta aridă
Și nici a dragostei scântee!
Privirea dulce și perfidă,
Acesta-i pretul tău, femeie!

7. Primii fulgi.

7 Decembrie 1938,
București.

...Închid portita'neet, în noaptea-mi,
Și dănaa diveros suspin
În scântăit peltung și tainic ---
În vântul, al tristetii crainic,
În cântece de dor o'ngână....

Închis și ușa grea, ce jalnic
Se tângueste'n balaurale;
Apoi, tăcere nesfârșită,
Tăcere multă, nedonită,
Tăcerea fautezii goale.

Me-i nimeni, nimeni, să-mi deschid?
Cum să răbat prin întineric?
...Singurătatea mă'nfioră,
Singurătatea mă doboară,
Singurătatea, visul meu chimeric.

Afară, vântul prohodeste
Cu hohote se mi'nfioară
Legenda dragostei de vîrstă
Apusă'n plinș dimineată,
Născută caud a fost, & moartă.

'hăimțom, liniște de moarte,
În loc retras, de mănăstire
Și totuși, pacea nu-i deplină,
'htr' un colț mi pare că suspină
O voce tristă de iubire ...

A, nu În mine-i jalea toată,
În mine-i glasul care plânge
Amorul fililor trece
În mine-s dorurile mute
Pe care nimeni nu le'nfrânge.

... deschid, încet portita neagră
A sufletului meu sălbatic —
Portita scotăe 'n tătăne.
Ce frig e! M'ai lăsa 'n căne
Pe gerul ăsta gol, venatic.

Și vântul suflă fără vîlă,
Se sbuciumă cu' nădărmare ---
O ploaie rece și mornită
Se cerue-aleue, ca porii sită,
Sălășluindu-se 'n ponoare.

Afară-i cald, afară-i bine,
Afară-i vară, primăvară ---
Cîm mi ard ochii de iubire,
E 'n ei atîta ferisire,
O, cîta liniște-i afară ---

Apăs norș porțita'n nuna-mi,
Apoi și nora sare geme;
Un lacăt e destul să'uchidă
Un fluxure într'o onidă
Ce o și moară'n scută vreme.

Așa, destul. S'a'mehis cavoul....
Și-acum, te bucură. paiată!
De ce nu râzi? Ci râde-odată,
Holbează-ti ochii, gura toată
Rânjește-o cât, mai ești în viață!

Paiata râde printre lacrimi;
Lucrea vea de tot s'o stingă...
Deschide-oblonul la fereastră,
Și trage perdeleta-albastră:
Afară a'nceput și ningă.....

8. Fiat lux!

Ci desfăte-odată, majă!
Luminează-te, 'n lumeric!
Viață ce ne ai în mreață,
Sforuă-ți răsul tău ieretic!

Cum? Enigma va rămâne
Pentru veci nedeslegată?
Și cătușa ce ne ține
Va rămâne ferecată?

O! culcivure-se minții!
Lumea care sângerează!
Întrebarea 'n ridul frunții
Va rămâne pururi trează.

Întrebarea!!! marea taină
Ce nu știm să o înfrângem:

Să 'mbrăcăm răsul ca haină,
Sau deschis de tot să plângem?

Ne-am născut, trăim, iar moartea
Ne 'nfrățește cu pământul....
Asta-i tot ce scrie 'n Cartea
Ce-o citește El, Prea Sfântul?

Să dispărem Iubirea,
Să distrugem Tinerețea?
Să trăim cu Amintirea,
Cu Ideea și Trădărea?

Si nu fie viață 'ntreagă
Decât, ceartă 'ntre femei,
Iar misterul ce ne leagă
O prinsoare între zei?

...Rădeți tot, hai, dinți odată,
Blestematilor de soartă!
Voi, copii ce n'aveți tată,
Avortati dintr'o ceartă!

Rădeți mult de jalea voastră,
jalea mea o'a tuturor,
se nu vea zărea albastră,
Voi creați-vă-aurore!

--- Pe-o crenguță, în grădiniș,
A căzut un fulg de nea,
iar pe bolta cea senină
S'a rastopolit o stea.

Haosul mereu sporește,
ghicitoare-i mai obscură,
Ochiul ce de sus privește
S'o deslege nu se'ndură.

Noi ne sbateam în micime,
În noroiul de-orice clipă,
Și când vreau spre **ÎNĂLȚIME**
Pe a gândului aripă

Să ajungem pentru-a crede,
Ne recheamă iar pământul:
Ochiul care toate vede,
Ne arată, sud, mormântul.

Și murim, -- murim deavalma,
Ne'ncrezută întru nimica,
În cuvinte cu sudalma
Și tu înimă cu fisă.

Să murim! O, da, desigur,
Plini de fâmbete senine!

Dar și știu odată sigur:
Cum, de ce, și pentru cine?

Ah, ce crudă a fost Natura
Când ne-a dat ființă nouă,
Revărsându-și toată vra
În cuvântul „Pace Nouă!”

Pace! Pace nesfârșită!
Pace-atunci când conștiința
Se frământă, istovită,
Și cunoașcă-atotștiința?

Vrem să știu! să înțelegem
Unde mergem, cum ne cheamă,
Fără'n viață ce-o ruregem
Aici avuți și noi o mamă.

Să strigăm în desperare
Acuzând fără sfârșit
Pe Acela ce suflore
Intrisor ne-a hărăzit?

O, de-am ști că răutatea
Îl învâlmă medu!
Am nru divinitatea,
d-am nega pe Dumnezeu!

O, de-ar fi El crud și-aumanic,
hemilos, răshimător!
Însă feul nostru-i darnic,
chilostiv și iubitor.

Știu că-i bun și că e mare,
Că iubica-i nesfârșită,
Că e plin de înșură,
De iertare negândită.

Așa scrie în Scriptură,
Și așa ne-au spus părinții;
Îl vedem așa'n Natură,
Și-asași vad și ochii minții.

Legea nesfârșitei drame
Pentru care toți ne naștem,
Prin iubirea unei mame
Ne îmbie să-l cunoaștem.

Apoi frapostea de viață,
Totul sfânt de sacrificii,
Altruismul ce ne'noată
Să scăpăm lumea de vicii.

— Caldă, sfântă, mângâioasă,
Licărind ca o scântee
Într-o noapte' nimeni-coasă,
E iubica de femeie.

Nu-i femeea întruparea
Materială a iubirii?
Nu e dăuse războarea
Purkand femecele firii?

Scuturam când a creat-o
Dintr'ale iubirii taine,
Din belsug a înfestrat-o
Cu-ale frumusetii haine.

(Frumusete, răscolate,
Vilenie, viruri ofimle ----
Răul necesar ca'n toate
Nici aci nu se desminte.)

Chiar iubirea pământearcă,
Jornică, nelegărită,
E o dramă suflească
Ce de Sus e provenită.

Negătrunsa e iubirea!
Înțeleaptă, fiindcă-i lege,
Fiindcă-i Dumnezeuască
Putem cloa a o'ntelege.

Când iubim, îl înțelegem,
E de noi atât de-aproape!
Putem drumul să-l alegem
Căci ai boxe din pleoape!

Por când nu iubim? Zadarnic
he trundim cu'nteligența,
Chinând-o'n un mod amaric,
Să-i descoperim prezența.

Nu iubim, nu-l recunoaștem;
Nu-l iubim, nu-l mai pricepem;
Nu-l pricepem, nu-l cunoaștem,
Îndochile ne'ncepem!

Eu iubesc nici eu, tovarăși!
Sunt un răsorațit al soții!
Nu mai vreau să sufăr iarăși,
Că mai bine pradă morții!

Eu L-am cunoscut! Odată,
Doar odată, în splendoare,
Într-o seară fermecată,
A trecut, plutind, pe mare.

A! înbeau atunci fetele,
Mă închinam unei femei,
Visul unor doruri sfinte
Era calea către zei.

...A trecut, plutind, pe mare
Rătăcind spre fărî senine
Ca un suflet, ca o boare
Ce n'o vezi, ci-o simți în tine

dar de-atunci trecut-a vreme;
Azi, nici unuș de iubie ...
Dorul ce râdea eri, geme
Îmbătut de amintire.

N'am iubit! Nu! Discordată!
N'am avut și n'am stăpânit:
Dumnezeu și gluma toată
E poveste din bătrâni.

... De ce râdeți, voi, neamurica
Care-mi ascultăți spovada?
Dece vă'nchinăți cucernici
Parcă ați avea „dovada”?

A! vă văd! iubiți cu totii,
Aveți fei, avei fete,
S'a întors norocul rotii
Ca să vă încurce'n opite.....

Sunteți mulți, fără de număr,
Toți cu inima aprinsă
Facă o purtată pe număr,
Vreți să o păstrați nestinsă.

Sunteți mulți... iar eu sunt unul
Unic, neînreruit, omelnic
— de s'o mai găsi se-unul
Și mă treacă în omelnic.

Terintă de fricica
Ce-o împărtășiti frățeste,
Un și eu cu amintirea
Și m'alătur, bătrânește.

Tineretii visătoare
Și ideii de iubire ...
... Par'c'a fost o scăpărare,
Un crâmpen de amintire ...

Vieata noastră, grea, cum este,
Este pretul nemuririi,
Scută, kainică, poartă
'Ntreasută'n rostul firii.

... Mă s'a născut năframa...
Par'e'am auzit un vaser...
Fraților!... Vă dați voi seama
Cum plutește El în aer?

El e! El e! Nu-l cunoașteți?
... A venit ca și'n trecut,
Prin iubire s'a renăscut,
Căci printre'însa v'ati născut.

... Multi nu vor să-l mai cunoască,
Și-l hulesc, tâlharii, rășii,
Vrând mereu să-l răstignească...
Noi, - să'ngenunchem, tovarăși.

9. Mureșea artistului.

24. XII - 1938, HOTIN.

Într'o zi, pe înserate,
Cău prin mijlocul lui mairu,
Cău natura se prefăce
Într'un colțisor de raîn,

Din desigurii, din tufizuri,
Sbârnuind ca un arcuș,
Pe-o crenguță de mesteacăn
Popozii un corăbuș.

For odihus îi fu scurtă
Căci de jos, un mic strengor
Îl zări, și'ntr'o clipită
Puse mână pe bondor.

„Gloaba cănu' să scape
Vinovatul prizonier...
El ținea strâns copilășul
În mănunchile-i de fier...

„Iaca mări! Veniți cu toți!
Am găsit un cărăbuș!”
Nu știu cum, o clică ntregă
El înconjură acuz.

- Hai să facem o morișcă!
- Să-l împingem cu un ac!
- Să vedeti cum se' năvântește
Blestemul de gândac!

zis, făcut. O clipă doară,
aparatul fu gătit.

Acul prins de-o scândurică,
Și captivul găurit.

Răstignit, în desuadejbe,
Cărăbuzul se suci
Cânt în dreapta, cânt în stânga
Pân'ce rău se năuci.

O aripă, apoi a doua
Se întinse 'n ajutor
Încercă să zboare 'n juru-i
Ca o găză cu motor.

Copilașii, toți, din palme
Începură a lovi
Pân'ce via lor morisea,
Disperați, istori.

Înc' odată, și'nc' odată
Sbărnași însetinel
Căut' deodată o'pi jocul
Și nu mai mișcăde jel.

-A murit! strigă săgalnic
Unul dintre conjurați ...
-Haide să găsim un altul,
Colo'n ului să căutăm

Acul fu desprins cu grabă,
Și cadavrul aruncat,
Iar când gloata fu pe ducă,
În picioare fu călcat.

Iac'asa sfârși povestea
Trista-a unui gândăcel
Cui din toată omenirea
Iar mai fi pășel de el?

Ah! Ce multă-asemănare
Entre el și un artist,
Între gășă oproșită
Și-un sărman idealist!

Da! artistul suferință
O penasă în plăceri
Și desfate toată lumea
Pe-ale lui proprii dureri.

Chinuiți-l, deei, prieteni,
Dați-i lacrimi și tristeti,
Pe voiți să mai surâdeți
În muciunea-acestei vieți.

Dați-i multă suferință,
Lui, ciudatul spiridus,

Care toate le transformă -
- Căci și el, sub orice formă
Mer-i decît un cărăbuz.

B

10. De dincolo.

2. I - 1939.

E frig. Oragul doarme în tăcere
În care l-a lăsat al nopții crainic...
Celăce unde băntue bușerea
Se înfășoară în visuri, tainic.

O ceață negricioasă - plumburie
Încet, încet, în valuri se prelinge.
Din când în când, pe-alburi, cu furie
Se luptă cu zăpada și-o învinge.

Din cerul plin de fum și nori, o rază
Stăbăle 'n vâi, umplându-le de viață;
În depărtare albul scânteiază
Sub primele vestiri de dimineață.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttl.ro>

The University of Bucharest. 2018

Se trage păcla, liniș, într-o parte,
Desvăluind cetatea 'ndoliată...
O pace dâră, grea, de moarte
Se prăvăleşte 'n valea 'nfrișată.

Pe dealul ce coboară 'n surdina
Înspre cetatea viselor desarte
Stau eu, și-alături, în pelerin,
Și sufletul iubirii mele moarte.

x

Iubirea noastră sfântă-i ne'nteleasă
De cei ce doru și suferă 'n Cetate;
Dintr'un buchet, e floarea cea aleasă.
Din tot ce-i muritor, Eternitate.

x

hoi n'avem seile de primăvară
Și ne răsfețe dragostea 'n suspine;
hici luna, răpitor pe cer s'apare
Să ne alinie 'n zămbete divine.

N'avem nici flori, nici cântece de zori,
nici soapte 'nfrigorale de iubire;
Pe noi nu ne încântă a vieții coruri:
Cuvântul pentru noi e amintire.

Plutește lui un vânt de fericire
În adâci ce'nceet, poți și le numeri;
he'nfrigurează ochii de iubire
Și-i flutură broboada de pe umeri.

Credeți, voi, urgisitor de soartă
Că sunteți singuri fericiți pe lume?
... Uitați-vă ce validă e: moartă,
Și totuși vie, inhiba-mi fără nume.

Că de departe e de orice ură
Tabloul ce în față ni s'asternă!
Ce sfânt și măestrit peste măsură
Este decorul dragostei eterne!

Copacii albi, sub greaua promoroasă,
Ca'n mijlocul lui hain, ca'n sunt în floare,
În spre țărână crengile-și apleacă,
Se'nchină, în vestmânt de sărbătoare.

Chiar plopii' n' înfloriți ~~sunt~~ flori de ghiță;
Răsbunători pe nedreptatea firii
Sunt primăvara morților în viață
Și anotimpul rece al iubirii.

Din cer cad fluturi albi și mori, albine,
Și tot ce-aduce mândre primăvară;
Poteca dragostei spre fări sevine
O va sfârși poleiul păs' n' seară.

For soarele răcnește cu pîiere,
Se'nprăstie în valuri, valuri, ceață ...
O mare de lucruri și de durere
Egizul cel înboasă dimineată.

Caietul Verde

Poeme

1938 — 1939

Cetatea se trezește oboșită
Și fumegă alene din furnale....
---hoi și plesău, tăcuta mea iubită
Din nou, înspre țorâmurile tale.

Domnia nopții a trecut. hui bine
Ca duhurile ei tulburătoare.
Și rătăcescă'n razele senine
Ce le trimită răsării colorul roșu.

Plăcți, fantome'n veci neînfrângătoare
Odată cu numărul de noapte...
Nu' îngâdușați penineni în Cetate
Cu ale voastre trănțăitoare soapte.

Îaideu, iubito... soarele ne' nfrânge,
Și de căldura vieții ne desparte...
...să rătăcim din nou prin foc și sânge,
Spre țara unde nu există moarte.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttl.ro>

The University of Bucharest. 2018

Leon Levitchi – Archive. 6

Caietul Verde
Poeme
1938 – 1939

48

Contemporary Literature Press

Bucharest University

The Online Literature Publishing House
of the University of Bucharest

A Manual for the Advanced Study of *Finnegans Wake* in One Hundred and Thirty Volumes

Totalling 31,802 pages

by C. George Sandulescu and Lidia Vianu

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

You can download our books for free,
including the full text of *Finnegans Wake*
line-numbered, at

<http://editura.mttlc.ro/>,

<http://sandulescu.perso.monaco.mc/>

Holograph list
of the
40 languages
used by James
Joyce
in writing
*Finnegans
Wake*

Director
Lidia Vianu

Executive Advisor
C. George Sandulescu

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2018